

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Lee Gleichmann Linnarsson
08-563 085 31
lee.gleichmann.linnarsson@uka.se

Universitets- och högskolerådet

Universitets- och högskolerådet – förslag till föreskrifter om vad som avses med lämplighet för lärar- eller förskolläraryrket

(Ert dnr 1.1.1–597-2014)

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har anmodats att lämna synpunkter på förslag till föreskrifter om vad som avses med lämplighet för lärar- eller förskolläraryrket.

Sammanfattande synpunkter

UKÄ tillstyrker i huvudsak UHR:s förslag om aspekter för att ange vad som avses med lämplighet för den kommande yrkesutövningen som lärare, men ställer sig tveksamt till aspekten motivation för den kommande yrkesutövningen. Vidare anser UKÄ att det ur ett likabehandlingsperspektiv är av yttersta vikt att de lärosäten som ingår i försöksverksamheten prövar samtliga aspekter på lämplighet.

Bakgrunden till Universitets- och högskolerådets (UHR) förslag är att en försöksverksamhet med lämplighetsbedömning vid antagning till lärar- och förskolläraryrket ska genomföras i begränsad omfattning vid ett antal lärosäten. UHR:s förslag innebär att med lämplighet för lärar- eller förskolläraryrket avses

- kommunikativ förmåga
- interaktiv förmåga
- förmåga till självreflektion
- förmåga att ta en ledarroll
- motivation för den kommande yrkesutövningen.

Vidare innebär förslaget att de lärosäten som deltar i försöksverksamheten inför antagning till de aktuella utbildningarna, själva ska få avgöra vilka av ovan angivna aspekter som ska ingå i lämplighetsbedömningen.

UKÄ tillstyrker i huvudsak UHR:s förslag om aspekter för att ange vad som avses med lämplighet för den kommande yrkesutövningen som lärare. UKÄ ställer sig dock tveksamt till aspekten motivation för den kommande yrkesutövningen eftersom ämbetet bedömer den som svår att pröva.

Vad gäller förslaget i 3 §, som innebär att de lärosäten som ingår i försöksverksamheten, själva ska få bestämma vilka av de angivna aspekterna som ska prövas, ställer sig UKÄ tveksamt till om den föreslagna föreskriften ryms inom bemyndigandet i 5 § andra stycket förordningen (2015:556) om försöksverksamhet med lämplighetsbedömning vid antagning till lärar- och förskolläraryt utbildning. I bestämmelsen ges UHR möjlighet att meddela föreskrifter om vad som avses med lämplighet för den kommande yrkesutövningen. Någon möjlighet att lämna över till ett enskilt lärosäte att ange vilken av aspekterna på lämplighet som ska prövas, ryms enligt UKÄs mening inte inom bemyndigandet. Av propositionen och uppdraget till UHR framgår att det är olika modeller av lämplighetsbedömning (se prop. 2013/14:1, sid 55). UKÄ uppfattar att det är *olika modeller* för att pröva de aspekter som avses med lämplighet för lärar- eller förskolläraryrket som lärosätena själva ska få välja, inte vilka aspekter som ska prövas. UKÄ har tidigare i remissyttrande i denna fråga (2013-09-03), fört fram vikten av tydlighet och rättssäkerhet för de sökande i samband med antagning. Dessa synpunkter kvarstår och UKÄ anser att det ur ett likabehandlingsperspektiv dessutom är av yttersta vikt att samtliga lärosäten som ingår i försöksverksamheten prövar samtliga aspekter på lämplighet. Sammantaget avstyrker UKÄ därför förslaget 3 §.

Beslut i ärendet har tagits av universitetskanslern Harriet Wallberg efter föredragning av utredaren Lee Gleichmann Linnarsson i närvaro av strategi- och planeringsansvarige Per Westman, avdelningschefen Karin Järplid Linde och enhetschefen Lisa Jämstved Lundmark. I ärendets beredning har verksjuristen Marie Stern Wörn deltagit.

Harriet Wallberg

Lee Gleichmann Linnarsson